

Motion till Lunds kommunfullmäktige

2016-10-27

Inför Vita jobb-modellen – bevara de svenska villkoren och lönerna!

Lunds kommun köper varje år ett stort antal tjänster från privata företag. Upphandlingarna berör mängder av verksamheter och sträcker sig från byggprojekt och teknikstöd till städning och olika former av omsorg för gamla och sjuka.

Tjänsteupphandlingen utvecklas i allmänhet med ambitionen att öka effektiviteten i den kommunala verksamheten. Man vill få en bättre service till en lägre kostnad. Den ambitionen har alltför ofta lett till upphandlingar där det lägsta priset helt har fått avgöra vilka företag som ska få de offentliga uppdragen. Den tendensen har drivits på av att de EU-regler som styr offentlig upphandling är svårtolkade och när det kommer till större upphandlingar, tolkats som att krav på anställningsvillkor i nivå med gällande kollektivavtal skulle strida mot upphandlingsdirektiven.

Effekten av den ensidiga inriktningen på det lägsta priset har bidragit till att offentlig upphandling har gynnat oseriösa företag som varken betalar skatt eller erbjuder avtalsenliga anställningsvillkor. Det har i sin tur bidragit till att skattepengar används för att förvärra redan snedvridna konkurrensvillkor i vissa branscher, till exempel inom bygg och transport.

Ett exempel på hur snett den rådande modellen kan hamna lyftes i Sydsvenskan den 8 oktober i år, där de i ett reportage visades vilka villkor som kan gälla för en taxichaufför som kör färdtjänst för Lunds kommuns räkning. Här visades hur en chaufför för en körning med en brukare som har rollator och som därmed behöver hjälp ut och in från stället hen ska resa från och till och där körtiden för resan är en kvart, får betalt 80 kronor. Något som gör att när kostnader för bil, drivmedel, försäkring och skatt har räknats bort från intäkterna så finns inte mycket om ens några pengar kvar.

Vänsterpartiet menar att den kommunala upphandlingen – vid sidan av att den ska säkra hög kvalitet – också ska gynna seriösa företag och understödja en arbetsmarknad där de anställda erbjuds löner och anställningsvillkor som överensstämmer med gällande kollektivavtal. Vi vill inte att våra skattepengar ska användas på ett sätt som gör att oseriösa företag gynnas och där de leder till att lönerna och villkoren på den svenska arbetsmarknaden blir sämre och sämre. Vi ska inte gynna företag som konkurrerar med lägre löner och sämre villkor för sin anställda.

För att gynna en utveckling där det är seriösa företag som vinner de offentliga upphandlingarna krävs det en tydligt social inriktning på de kommunala upphandlingsbesluten. Något som är fullt möjligt inom ramen för LOU (Lagen om offentlig upphandling)

Den så kallade Vita jobb-modellen lever upp till de kraven.

Modellen bygger på fyra grundpelare:

- Upphandlingsunderlagen ska utformas så att företagen som får offentliga uppdrag måste ge sina anställda löner och villkor i enlighet med kärnan i de kollektivavtal som redovisas i upphandlingsunderlagen. Det bör observeras att detta inte innebär regelrätta krav på kollektivavtal.
- Huvudentreprenören ansvarar för underentreprenörer som också ska följa reglerna om löner och anställningsvillkor i enlighet med de ovan beskrivna principerna.
- De företag som kommunen sluter avtal med skriver under på att brott mot regelverket är avtalsbrott och skäl för skadestånd och uppsägning av avtalet.
- De företag som kommunen sluter avtal med öppnar upp sig för en så pass god insyn att det ska gå att granska ifall företagen lever upp till kraven i kontraktet mellan kommun och företag.

Vänsterpartiet föreslår kommunfullmäktige besluta

att: Ge kommunstyrelsen i uppdrag att föra in Vita jobb-modellen som en del i Lunds kommuns inköps och upphandlings policy.

Mats Olsson (V)
Ledamot kommunfullmäktige

Med instämmande av

Anders Jarfjord (V)
Ersättare kommunfullmäktige

